

Suusaparadiis Kalevipoja ja Jaak Mae jälgedes

Järvamaal Albu vallas Mägede külas, Vargamäe lähinaabruses asub Kalevipoja legendidega seotud Valgehobusemägi. Mägi oma 107-meetrise kõrgusega on Järvamaa ja kogu Põhja- Eesti kõrgeim looduslik tipp. Alates 1997. aastast mäe peal kestnud töö Järvamaa suurejoonelisema suusakeskuse rajamiseks on silmanähtavalt edukas olnud.

Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskus avati ametlikult 2007. aasta detsembris. Keskust on esimese kaheksa kuuga külastanud ligi 15 000 inimest. Tänu keskusele on tuntavalt paranenud piirkonna konkurentsivõime. Keskusest on kujunemas koht, kus soovitakse korraldada mitmesuguseid üritusi ja suurvõistlusi. Projekti- juhi, Albu vallavanema Kalju Kertsmiku hinnangul on projekt suurendanud Albu valla ja kogu Kõrvemaa tuntust. Suurenenud on valla tulubaas ning piirkonda on asunud elama uusi elanikke, eriti noori. „Tähelepanuväärne on ka see, et piirkonna kinnisvara hinnad on tõusnud mitu korda,” ei varja vallavanem oma heameelt.

„Valgehobusemäel on paremad lumeolud kui Otepääl,” teab vallavanem ja ühtlasi Valgehobusemäe suusakeskuse projektijuht Kertsmik. „Ajalt, mil teistes paikades hooajast kokkuvõtteid tehakse, saab Valgehobusemäel ikka veel suusatada.” Lumekate püsib Valgehobusemäe põhjapoolsematel nõlvadel aprilli keskpaigani. Samuti on Kertsmiku sõnul külaliste meelitamisel oluline see, et Albu vald on Tallinnale lähemal kui

näiteks Otepääl. Tallinnast autoga Valgehobusemäele sõiduks kulub 40 minutit.

Valgehobusemäe kohta käib järgmine legend: kord kündnud Kalevipoeg Mägede küla serval oma hobusega. Lasknud siis hobuse sööma, ise heitnud ka puhkama, hundid tulnud Röövliorust ja Hundiaukudest ning murdnud Kalevipoja valge hobuse. Looma kehast tekkinud mägi, mida kutsutakse Valgehobusemäeks. Mäelt lähevad alla hobuse jalgade taolised seljandikud. Pisut kaugemal metsa all on ka Kalevipoja künnivaod.

Looduskauni Valgehobusemäe nõlvale kerkinud murukatusega suusa- ja puhkekeskuse hoone projekteeris arhitekt Helve Udam. Hoone teise korruse seminari- ja kohvikuruumi vaatamis- väärsus on sisearhitekt Aet Maasiku 200 ruutmeetri suurune monumentaalmaal «Hobused väljal», roigasmööbel ja palktrepid. Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuse projektijuht Kalju Kertsmik märkis, et kui ruumi kolme lükanseinaga liigendada, mahub korraga seminari pidama 60 inimest.

Foto autor: Ants Leppoja

Sportlaste ja harrastajate kasutada on peahoones 23 kapiga riietus- ja pesemisruumid koos saunaga nii meestele kui ka naistele. Soovijaile pakutakse toitlustust ja majutust. Neile, kes tulnud kohale, käed taskus, võimaldatakse ka spordivarustuse renti. Keskuse teevad põnevaks matkarajad, suusa-, jalgratta- ja jooksvõistlused, jõulinnak, orienteerumisrajad ning lumelaua ja slaalomsuusa baasõpe.

Nimekamatest üritustest on Valgehobusemäel peetud Albu valla suusasõite Jaak Mae karikale, mis 2008. aastal toimusid juba kaheksandat korda. Vallal on ka oma liikumissari kepikõndijatele, mille etapid toimuvad samuti Valgehobusemäel.

Keskuse kohvikus pakutakse muu kõrvale türilase Anneli Kengi kujundatud Valgehobusemäe logoga tassist Metsiku Roosi teed. "Kubja ürditalu valmistab seda Järvamaa metsades kasvavatest taimedest," selgitas Kertsmik.

Kes veel ei tea, kuidas Jaak Maest on Eesti esisuusataja saanud, neil on seda hea uurida tema sportlasekäekäiku tutvustavatest vitriinidest, kus on väljas ka Salt Lake City olümpiamängude pronks- ja Fal Di Femme MMi hõbemedal.

Teistele säärase projektide juhtidele soovitab Kalju Kertsmik: „Ärge kartke teha projektis muudatusi, kui näete, et see annab projektile palju juurde ning tagab ka kaugemas perspektiivis jätkusuutlikkuse. Muudatused tuleb õigeaegselt kooskõlastada!”

Projektimeeskond on otsustanud, et tegevust võiks jätkata, kuna juurde on tekkinud uusi mõtteid ja ideid, mida saaks siinses keskkonnas rakendada. „Väljaarendatud infrastruktuur loob eeldused ja võimalused uute teenuste arendamiseks, mida varem polnud kavas,” selgitab Albu vallavanem.

Programm: Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine

Toetus Euroopa Regionaalarengu Fondist:
13 100 652 krooni

Taotleja: Albu vald

Projekti kestus: 2006 - 2008

Toetatud tegevused:

- Külastuskeskuse hoone ehitus koos välisvõrkudega
- Keskuse välisvalgustuse ehitamine (2 km suusarada, staadion, lumelauapark ja lumerõngarada)
- Juurdepääsutee (900 m) renoveerimine ja parkla ehitus 200 autole
- Suusasilla ehitus
- Veekogu (0,6 ha) rajamine
- Kunstlumetootmise süsteemi rajamine
- Lumerõnganõlva ehitus
- Lumelauapargi ettevalmistustööd
- Tõstukinõlva rajamine
- Laste kelgumäe ehitus (täiendav tegevus)
- Vabaõhu jõulinnaku rajamine
- Autokaravanide peatuskoha loomine
- Orienteerumise püsiraja ehitus
- Interneti püsühenduse ja WiFi leviala loomine
- Alajaama ehitus
- Rajatehnika ostmine
- Keskusest väljuvate radade ja jalgrattamarsruutide tähistamine
- Keskust tutvustavate trükiste valmistamine
- Keskust tutvustava kodulehe koostamine
- Keskusesse suunavate liiklusmärkide valmistamine ja paigaldamine

